

Komunitní škola 3 údolí

Vzdělávací kurikulum pro školní rok 2018/19

ŠKOLA = KOMUNITA, KDE SE KAŽDÉHO HLAS POČÍTÁ

Hlavní zásady společného vzdělávání:

Vzájemný respekt, nikdo se nechová povýšeně a nadřazeně. Průvodce se chová se k dětem s úctou a vlídně. Snaží se minimalizovat „poučování“ o tom, co je a není správné, chová se k dětem partnersky. Zajímá se o názory dětí a pozitivně hodnotí jejich autonomii. Svým chováním a jednáním ukazuje dětem, jaké hodnoty uznává. Vede děti k ohleduplnosti k sobě navzájem. Společně tvoří pravidla, která musí respektovat všichni.

Hlavní při procesu učení je **budování „vztahů“**. Průvodce učí děti vést dialog – děti se učí naslouchat, učí se porozumění jedem druhému, trpělivosti, empatii. Dítě zažívá různé sociální situace a učí se, jak se v nich zachovat. Rozvíjí celou svou osobnost, absorbuje hodnoty, které jsou skupinou sdílené.

To se děje jen tehdy, je-li dítě vedeno k **poznání sebe sama**. Dítě se učí poznávat nejprve co je pro něho důležité, co má rádo. Co je schopné pro to udělat.

ZNÁM SE = DŮVĚŘUJU SI (vím, co dokážu, nevzdávám se, dovedu si vybrat...atd.) Teprve když vím, kdo jsem, můžu porozumět ostatním, můžu se rozhodovat jaká je moje role, můžu chápat svoje místo ve skupině.

„JSEM KAMARÁD – můžu někomu pomoci něco vysvětlit, dokážu počkat, když ostatním něco nejde, dokážu se prosadit, když vím, co mi jde, jak můžu být užitečný, dokážu si říci o pomoc.“

Děti se učí především vlastním prožitkem, je jim umožněno věci a vztahy zažívat, ne se jen pasivně dozvídat. Dítě tvoří, mluví, hraje si, zkouší. Průvodce nabízí a naslouchá, hledá vhodné podněty ke hře, k tvoření, k získávání zkušeností.

Chyba je důležitou součástí procesu učení. Není to něco, co se nemělo stát a na co zaměřujeme svou pozornost. Přes odbočky a slepé cesty hledá dítě tu svoji správnou. Průvodce mu poskytuje uznání a zpětnou vazbu, když je potřeba. Neupozorňuje dítě na chybu jako na něco, co by se nemělo opakovat. Nechává dítě hledat správná řešení. Upozorňuje spíše na to, kde se to povedlo.

Tím, že průvodce se snaží děti poznat, chápat a respektovat, automaticky vytváří takovou nabídku, která vychází ze schopností a dovedností dětí a z jejich vnitřní motivace. **Dítě je tedy aktivní partner** při vybírání témat, při hledání nápadů pro realizaci i při hodnocení sebe sama. Tím vším je dítě vedeno k rozhodování o sobě samém, k zodpovědnému a aktivnímu přístupu k životu.

Role průvodce:

- Průvodce děti pozoruje, snaží se je chápat, učí se jim porozumět.
- Reaguje na různé potřeby dětí.
- Je dětem vzorem (např. při vypořádávání se s různými pocity a emocemi, při neshodách, při ocenění druhého, snaží se být empatický, jedná férově atd.)

- Navozuje různé podnětné situace.
- Připravuje prostředí tak, aby umožňovalo společné učení a to zejména učení prožitkem, učení se od sebe navzájem (nejen poznatků a dovedností ale i různých sociálních interakcí.), i možnost individuálního učení - zabývání se „něčím“ dle zájmu dítěte.
- Průběžně děti hodnotí, všímá si celkové osobnosti dítěte, a vede si o tom záznamy. Připravuje témata a vymýšlí jejich náplň.
- Orientuje se v rámcově vzdělávacím programu a zná obsahy vzdělávacích předmětů, především 1. až 3. ročník.

Konkrétní podoba „výuky“:

Praktická podoba se bude lišit od toho, na co jsme zvyklí. Dítě nesedí celou dobu u stolu, volí si samo, co bude dělat, přichází s nápady a tím mění „plán dne“.

Přesto je důležité, aby den měl **ustálenou strukturu**, ve které se dítě i průvodce jasně orientuje a cítí se bezpečně.

Je to hlavně:

ČASOVÝ RÁMEC DNE ten může vypadat například takto (může se ale změnit podle potřeb dětí a průvodců)

- 8:30 - 9:00 scházení dětí, hry
- 9:00 - 9:30 společný kruh - přivítání, rozhovory o tématu dne, plán co se bude dělat,
- 9:30 - 10:00 svačinka, příprava na výpravu/program
- 10:00 - 13:00 aktivity podle daného tématu, výlet
- 13:00 -14:00 oběd, relaxace
- 14:00 - 15:30 pokračování v tématu, hry na zahradě, pohyb
- 15:30 - 16:00 svačina, úklid prostor, rozloučení

a také:

HARMONOGRAM TÝDNE

ÚTERÝ – INSPIRAČNÍ DEN

- výlety, exkurze, workshopy
- práce na společných projektech
- prezentace a rozvoj vlastních zájmů

STŘEDA – ENGLISH DAY

- děti dnem provází rodilá mluvčí ze Spojených států Amerických
- anglické hry a jiné zábavné aktivity
- jóga v anglickém jazyce s certifikovanou lektorkou

ČTVRTEK – FILMOVÝ KROUŽEK

- projekty s filmovou tematikou
- vlastní tvorba krátkých filmů

Praktické uspořádání třídy

Rádi bychom měli hry, pomůcky a knihy smysluplně srovnané ve volných policích, aby dítě vždy vědělo, co si kde vzalo a mohlo to samo vrátit, zároveň je důležité, aby materiál děti viděly a měly tak pořád možnost si zvolit, co budou dělat.

Děti se také učí ukládat si své přinesené věci a pomůcky z domu na jasně určené místa, přebírat za ně plnou zodpovědnost a starat se o ně.

Vyjasnění rolí průvodce a dítěte.

Pro děti i průvodce je těžší mít v takovémto uspořádání jasno, jaká je jejich role, co se od nich očekává. Měli by tedy o tom mluvit při společných kruzích a stejně tak by měli spolu vytvářet určitá pravidla společného fungování, která budou přehledná a smysluplná a pro všechny pochopitelná. Tím se posiluje pocit sounáležitosti a zároveň to udává hranice, za které není vhodné jít.

Jak začneme:

Průvodci připravují **TEMATICKÝ PLÁN**, který není nijak dogmatický a může se měnit podle potřeb. Je ale určitým vodítkem pro postupné učení projektovou metodou. Jedno téma (projekt) může vydržet různě dlouhou dobu, než se vyčerpá jeho potenciál (asi tak týden až dva). Průvodci se pravidelně scházejí a připravují společně náplň témat. Na jedné schůzce se připravují asi 3 až 4 témata. Ta budou dopředu známá a uvedena na webových stránkách školy. Rodiče se mohou účastnit těchto schůzek (mohou si vybrat podle tématu, které je jim bližší) a tím se zapojit do plánování a posléze i do průběhu dne ve škole. Spolupráci rodičů velmi vítáme. Myslíme, že je pro děti velice důležité vidět, že rodiče mají o školu zájem a jsou její součástí. Na schůzkách průvodci připravují konkrétní zajímavé okruhy z daných témat, vymýšlí knihy, hry, místa kam jít, nápady k výrobě, pokusy. S tím pak seznamují děti při „kruhu“ a vytváří tak s nimi „projekt“.

Děti se v průběhu dne nevěnují jen danému tématu, mají také možnost hrát různé společenské hry, využívat stavebnice a výtvarný materiál, průlezků na zahradě a odpočívat na matracích.